

טיפול במיאלומה במבוגרים

דר' רתם תלם
המערך הגראטרי
מרכז הרפואי תל-אביב סוראסקי (איכילוב)

דר' יעל כהן
המערך ההמטולוגי

29.5.2015

האתגר

- האוכלוסיה מזדקנת - למעלה ממחצית מחולי הסרטן מאובחנים בגיל +65
- מחצית מחולי המיאלומה מאובחנים בגיל 70 ומעלה
- מה מייחד את הטיפול בחולי מיאלומה המבוגרים יותר?
- האם גם הם מרויחים מהטיפולים החדשים?
- כיצד נתאים טיפול מיטבי בגיל המבוגר?

הצגת מקרה ראשון:

מטופלת עם אבחנה חדשה של מיאלומה

- חנה, בת 75, מתגוררת עם בעלה, עצמאית וללא מגבלה בתפקוד

• מחלות רקע:

- סכרת
- אוטם לבבי לפני 10 שנים
- סרטן השד לפני 20 שנה
- יתר לחץ דם
- אסטמה
- אוסטאופורוזיס ("בריחת סידן")

• תרופות קבועות: 6 במספר

הצגת מקרה ...המשך

החלה לסבול מכאבי גב וחולשה שהחמירו במהלך
מספר חודשים

מצבה התדרדר: רותקה למיטה עקב הכאבים
בבדיקת סי.טי. – נגעים בעצמות, שברים ב 2 חוליות
בבדיקות דם וביופסית מח עצם אובחנה **מיאלומה**

כיצד נטפל ?

טיפול
בסיבוכים:
כאב!

טיפול
במיאלומה

התאמת
הטיפול
לחנה

הטיפול בכאב

כאב הוא תלונה שכיחה בקרב חולים מבוגרים.

נזק ממושך יותר
לרקמות

ירידה בפלסטיות של
מערכת החישה

רגישות מוגברת
לכאב

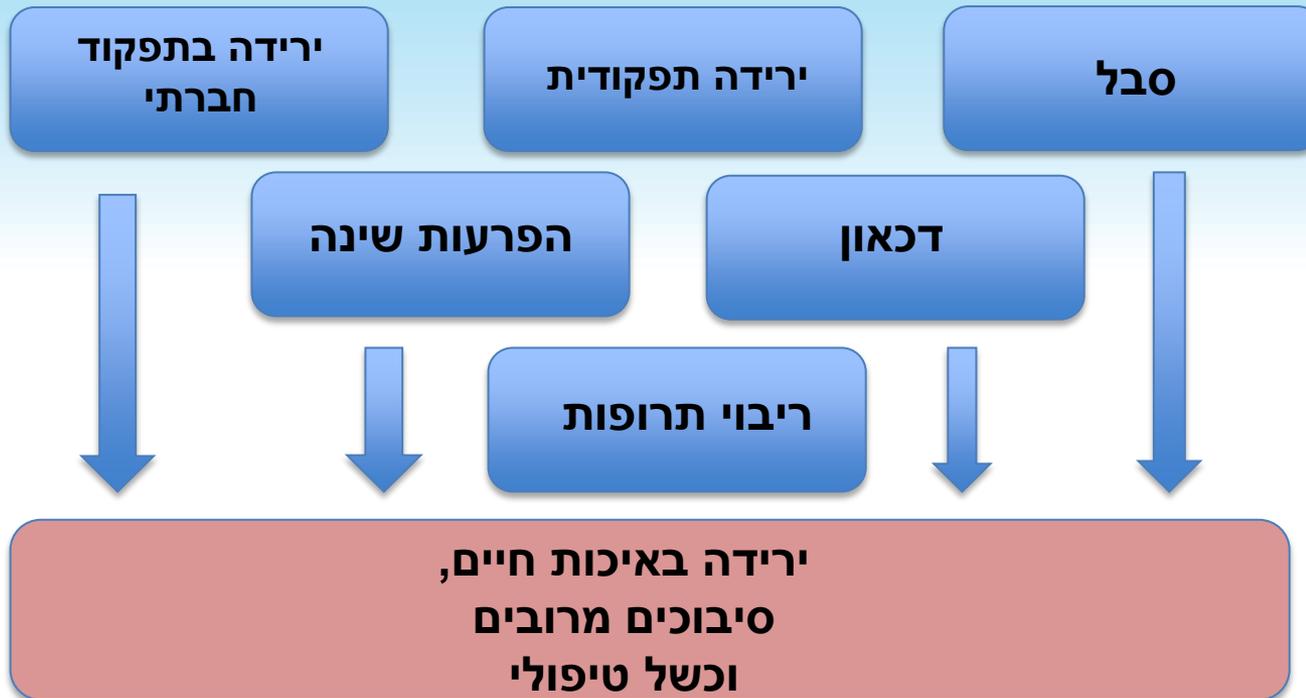
נזק רקמתי משמעותי במיאלומה.

נזק עצבי

שברים

הטיפול בכאב

סיבוכים של כאב:

הטיפול בכאב

הטיפול בכאב חייב להיות:

מקצועי

אינטנסיבי

מותאם

מהלך הטיפול...

- **חנה קיבלה טיפול אינטנסיבי לכאב:**

- תרופות אופיאטיות

- בהמשך – עקב חוסר איזון מספק: עברה ניתוח ורטברטפלסטי

- **טופלה במיאלומה עם 2 תרופות:**

- ולקייד + דקסמטזון (סטרואיד) בדרגת מינון אחת מופחתת

- עקב אי סבילות לדקסמטזון, הוחלף סוג הסטרואיד למתון יותר

- טיפול תרופתי לחיזוק העצמות

- כעבור חודשיים הוספה תרופה שלישית כימית לשיפור התגובה

- **תוך מספר חודשים הישיגה תגובה מלאה !**

- **הכאבים השתפרו ובהמשך נעלמו, חזרה לתפקוד מלא**

Kyphoplasty

The Kyphoplasty Fracture Treatment Outline

1) Insert tools into fractured VB

2) Inflate bone tamp
- elevate endplates
- create void

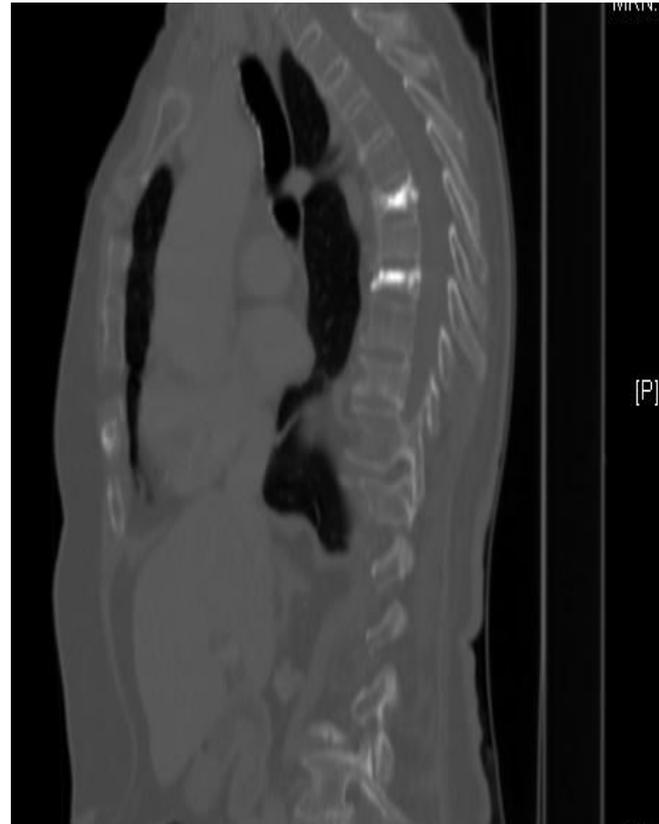
3) Fill void

4) Procedure complete

27.10.2011

23.11.2011

טיפול מותאם אישית במיאלומה בגיל המבוגר

תופעות לוואי

אפיון דרגת הסיכון

משטר טיפולי

מחלות רקע

התאמת מינונים

שילובי תרופות
2 או 3 תרופות?

הערכה
תפקודית

מטרה טיפולית

הענות לטיפול

המשך מהלך הטיפול...

- חנה קיבלה טיפול אינטנסיבי לכאב:

- תרופות אופיאטיות

- בהמשך – עקב חוסר איזון מספק: עברה ניתוח ורטברטפלסטי

- **טופלה במיאלומה עם 2 תרופות:**

- ולקייד + דקסמטזון (סטרואיד) בדרגת מינון אחת מופחתת

- עקב אי סבילות לדקסמטזון, הוחלף סוג הסטרואיד למתון יותר

- טיפול תרופתי לחיזוק העצמות

- כעבור חודשיים הוספה תרופה שלישית כימית לשיפור התגובה

- **תוך מספר חודשים השיגה תגובה מלאה !**

- **הכאבים השתפרו ובהמשך נעלמו, חזרה לתפקוד מלא**

ממשיכה להיות בהפוגה מלאה ממחלתה כבר 4 שנים

הצגת מקרה שני:

מטופל עם הישנות מיאלומה

- גבריאל, בן 86, מתגורר עם אשתו, איש משרד ממשלתי לשעבר. עצמאי בתפקודו, עדיין עובד בבית. חולה מיאלומה שנשנתה, מטופל מזה 3 שנים ברבלימיד / פרדניזון עם תגובה חלקית טובה.

• מחלות רקע:

- יתר לחץ דם
- גלאוקומה עם אבדן ראייה בעין שמאל.
- הפרעה דכאונית
- אי ספיקת לב
- הפרעה כלייתית כרונית
- מחלה ראתית כרונית

• תרופות קבועות: 11 במספר

הצגת מקרה שני ...המשך

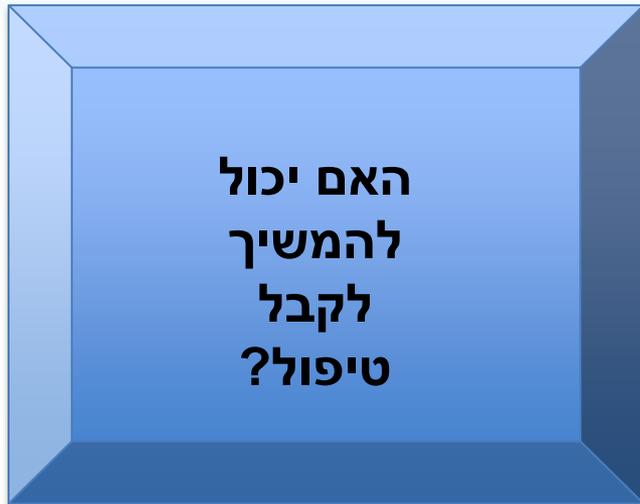
גבריאל החל לסבול מקוצר נשימה, מתקשה להתהלך מחוץ לבית לאורך זמן.

אינו יוצא מהבית, אינו משתתף באירועים חברתיים. התדרדרות משמעותית בראיה עד כדי עיוורון בעין שמאל.

מתקשה לעבוד.

*במעבדה – עליה הדרגתית ברמות חלבון המיאלומה
והחמרה נוספת של תפקודי הכליה והאנמיה*

אז מה קורה כאן...?

טיפול מותאם אישית במיאלומה בגיל המבוגר

תופעות לוואי

אפיון דרגת הסיכון

משטר טיפולי

מחלות רקע

התאמת מינונים

שילובי תרופות
2 או 3 תרופות?

הערכה
תפקודית

הענות לטיפול

מטרה טיפולית

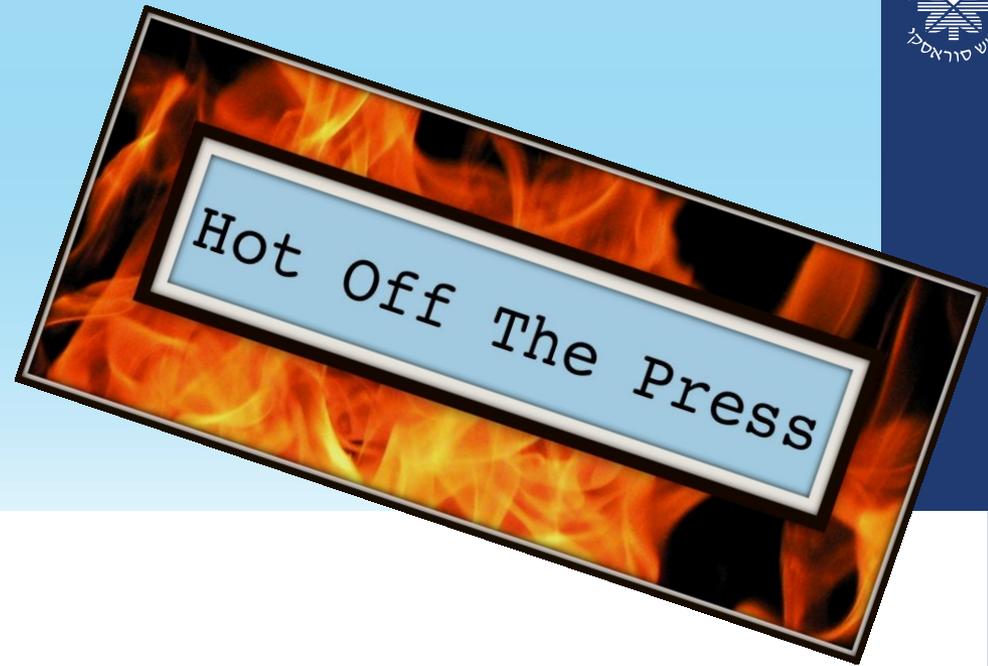
הערכה תפקודית

- **תהליך ההזדקנות** הינו טבעי, ומתחיל כבר בגיל הבגרות הצעיר
- הגנטיקה, הסביבה והמחלות הכרוניות גורמים ל**ירידה תפקודית הדרגתית**
- **היכולת התפקודית** הינה גורם מכריע ביכולת ההתמודדות עם מחלה קשה ו/או טיפול רפואי
- **רופאים גריאטרים:**
 - מבצעים הערכה מקיפה של המצב התפקודי המסייעת לתכנן את הטיפול
 - יכולים לשפר את היכולת התפקודית ע"י התערבויות שונות – תזונתיות, פזיותרפיה, תמיכה סביבתית, ואיזון תרופתי

מדד "שבריריות" (Frailty)

על פי: יכולת פיזית, קוגניטיבית,
 תחלואת רקע וגיל

FIT	"כושר מלא"
Intermediate FIT	"כושר חלקי"
FRAIL	"שברירי"

blood

Prepublished online January 27, 2015;
 doi:10.1182/blood-2014-12-615187

Geriatric assessment predicts survival and toxicities in elderly myeloma: an International Myeloma Working Group report

Antonio Palumbo, Sara Brinchen, Maria-Victoria Mateos, Alessandra Larocca, Thierry Facon, Shaji K. Kumar, Massimo Offidani, Philip McCarthy, Andrea Evangelista, Sagar Lonial, Sonja Zweegman, Pellegrino Musto, Evangelos Terpos, Andrew Belch, Roman Hajek, Heinz Ludwig, A. Keith Stewart, Philippe Moreau, Kenneth Anderson, Herman Einsele, Brian G.M. Durie, Meletios A. Dimopoulos, Ola Landgren, Jesus F. San Miguel, Paul Richardson, Pieter Sonneveld and S. Vincent Rajkumar

לאחר הערכה גראטרית...

• גבראל עבר הערכה תפקודית מקיפה:

– רושם לדכאון פעיל ולא מאוזן כתוצאה מירידה בראיה וקושי לעבוד. הומלץ על הערכת רופא עיניים וניתוח לעין שמאל. הומלץ על טיפול תרופתי משופר לדכאון פעיל.

– רושם לקוצר נשימה במאמץ כתוצאה מאי ספיקת לב ומחלת ראות כרונית לא מאוזנת. הופנה לאיזון תרופתי אצל מומחים.

– הערכה תפקודית משופרת לאחר התערבויות.

ומה עם המיאומה...?

- בעקבות השיפור במצבו – היה ברור כי ההרעה נבעה בעיקר
מגורמים שמעבר למיאומה
- אולם --- עקב הפגיעה באברי המטרה: אנמיה / תפקודי כליה –
הטיפול הנוכחי נכשל – **צריך לשנות...**
- **איך נבחר את המשך הטיפול?**
 - גבריאלי כבר התקדם על רבלימיד
 - לא סבל ולקייד ותלידומיד עקב נזירותיה

בחירת המשך הטיפול במיאלומה

אפשרויות:

- **מלפּלן / פרדניזון**: טיפול "קל" אך עם יעילות מוגבלת
- **אימנוביד**: טיפול פומי, בשילוב עם סטרואידים
- **קיפרוליס**: טיפול תוך ורידי, בשילוב עם סטרואידים

- גבריאֵל החל טיפול **באימנוביד / פרדניזון**, עם תגובה טובה (VGPR), ושיפור בתפקוד הכלייתי
- קיבל תמיכה עם **זריקות אריתרופויטין**, והאנמיה השתפרה

לסיכום

ההתקדמות בטיפולים ההמטואונקולוגיים רלוונטית
בהחלט -- במיוחד בגיל המבוגר !

דרושה תשומת לב מיוחדת, רפואה "עדינה"

טיפול בהתאמה אישית –

תוך ראייה והערכה כוללנית של החולה

טיפולים חדישים יכולים להתאים בכל גיל!

ואכן -- לאחרונה, מסתמן שיפור בתוצאות הטיפול
גם בגילאים המבוגרים

תודה

